

Ang Panglantaw sa Diyos sa Gubat ug Kapintasan

"Gipahunong niya ang mga gubat hangtod sa kinatumyan sa yuta; gibali niya ang pana ug giputol ang bangkaw; gisunog niya ang mga karwahe sa kalayo." Salmo 46:9

Nisulod na kita sa ika-baynte uno nga siglo. Ang mga kahimtang sa kalibutan kusog nga nagkagrabe. Ang mga tawo nga atong gisaligan, ang mga butang nga atong nailhan ug nalingaw, ug bisan ang atong giisip nga normal, nawala na. Daghan sa kalibutan karon ang nagpuyo sa kanunay nga kahadlok. Nakita nato mismo nga ang tensyon sa kalibutan anaa sa kinatas-ang punto. Ang mga panagbangi, gubat, ug mga buhat sa terorismo karon nagpuno sa atong mga ulohan sa balita ug mga balita. Ang kalibutan natanggong sa usa ka kagubot, nga nagdala sa daghan sa kahadlok alang sa ilang paglungtad. Usa ka pakigbisog tali sa gituohang mga gahum sa maayo ug daotan sa yuta ang nagpadayon. Adunay panawagan sa pag-armas, nga misangpot sa kapintasan nga gihatag alang sa kapintasan.

Daghang presyur ang gibutang sa mga indibidwal aron "moapil sa away" bisan unsa pa ang gasto.

Ang katawhan sa kinatibuk-an wala mangayo og tabang sa Dios, apan nagsalig sa kaugalingon nga mga pamaagi sa pagdala og kalinaw sa kalibutan. Niini nga kahimtang atong makita ang anak sa Dios nga nag-atubang sa daghang importanteng mga desisyon. Unsa ang gitudlo sa Kasulatan bahin sa kapintasan, gubat, ug pagpatay? Giunsa paggamit ang Kasulatan isip basehan sa pagsupak sa gubat ug kapintasan? Nanghinaut kami nga ang mosunod nga diskusyon makatabang sa magbabasa sa mga tubag niining mga importanteng pangutana.

Mga Paghulagway sa Diyos sa Daang Tugon

Ang Diyos kanunay gihulagway sa Bibliya gamit ang mga termino nga sama sa gubat - ang "kasuko sa Ginoo," ug ang "kasuko sa Ginoo" sama sa gihisgutan sa Numeros 11:10,33. Ang Langitnong Amahan sama sa "usa ka nagaut-ot nga kalayo," kay "makalilisang nga mahulog ngadto sa mga kamot sa buhing Diyos." (Deuteronomio 4:24; Hebreohanon 10:31). "Ako ang panimalos, ug ang pagbalos." (Deuteronomio 32:35). Ang Ginoo usa ka "abughoan nga Diyos," ug "usa ka tawo sa gubat," nga mobangon aron sa paghukom sa mga nasud sa iyang gitakdang panahon. Exodo 20:5; 15:3

Mga Tawo sa Gubat sa Israel

Sa mga pakiglabot sa Diyos sa nasud sa Israel, atong makita nga sila gisugo sa pag-ihap sa ilang kaugalingon pinaagi sa mga kasundalohan. “Ang Ginoo misulti kang Moises didto sa kamingawan sa Sinai, sulod sa tabernakulo sa katilingban, ... human sila migula gikan sa yuta sa Egipto, nga nagaingon, lpha ninyo ang tibuok katilingban sa mga anak sa Israel, sumala sa ilang mga panimalay, pinaagi sa mga balay sa ilang mga amahan, sumala sa gidaghanon sa ilang mga ngalan, ang tagsatagsa ka lalaki pinaagi sa ilang census; Sukad sa kaluhaan ka tuig ang panuigon pataas, ang tanan nga makahimo sa pag-adto sa gubat sa Israel: ikaw ug si Aaron mag-ihap kanila pinaagi sa ilang mga panon.” Numeros 1:1-3

Ang mga Israelita kanunay nga gipangulohan sa mga lalaki sa gubat sa ilang mga pakigbisog aron mapanag-iya ang ilang gisaad nga yuta. Si Josue, ang “kapitan sa panon sa Ginoo,” gitudloan sa usa ka anghel kon unsaon paglaglag ang Jerico. (Josue 5:14; 6:2-5). Uban sa paghuyop sa mga trumpeta, ug sa balaan nga interbensyon, ang mga paril sa siyudad “nangapukan,” ug “nangaguba sa hingpit.” Josue 6:20,21

Gitudloan sa Dios ang iyang katawhan kon unsaon pagpakig-away. Gisultihan kita ni David, “Dalaygon ang Ginoo nga akong kusog, nga nagatudlo sa akong mga kamot sa pagpakiggubat, ug sa akong mga tudlo sa pagpakig-away: Akong kaayo, ug akong kuta; akong hataas nga torre, ug akong manluluwas; akong taming, ug siya nga akong gisaligan; nga nagasakop sa akong katawhan ilalom kanako.” Salmo 144:1,2

Ang Dios Nakig-away Alang sa Iyang Katawhan

Ang Dios nakig-away alang sa iyang katawhan sa dihang gigukod sila ni Paraon, hari sa Ehipto, ug sa iyang kasundalohan sa mga kabayo ug mga karwahe. “Sa pagduol ni Paraon, ang mga anak sa Israel miyahat sa ilang mga mata, ug, ania karon, ang mga Egiptohanon nanagsunod kanila; ug sila nangahadlok pag-ayo: ug ang mga anak sa Israel mitu-aw sa Ginoo. ... Ug si Moises miingon sa katawhan, Ayaw kamo kahadlok, tindog kamo nga walay lihok, ug tan-awa ang kaluwasan sa Ginoo, nga iyang ipakita kaninyo karong adlaw: kay ang mga Egiptohanon nga inyong nakita karong adlaw, dili na ninyo sila makita pag-usab hangtod sa kahangturan. Ang Ginoo makig-away alang kaninyo, ug kamo maghilom.” (Exodo 14:10-14). Ang tubig sa dagat nabahin pinaagi sa gahum sa Dios, ug ang

panon sa Israel naluwas; ang mga kasundalohan sa Ehipto nangalaglag.

Sa pagsaysay sa usa ka kasinatian sa ulahi, “Ang Ginoo misulti kang Moises, nga nagaingon, Panimasli ang mga anak sa Israel batok sa mga Madianhon: ... Ug si Moises misulti sa katawohan, nga nagaingon, Andama ang uban kaninyo alang sa gubat, ug paadtoa sila batok sa mga Madianhon, ... Gikan sa matag tribo usa ka libo, sa tanang tribo sa Israel, ipadala ninyo sa gubat. ... Ug ilang gipamatay ang mga hari sa Madian.” Numeros 31:1-8

“Panahon sa Matag Katuyoan”

Ang laing hugpong sa mga kasulatan nga tagdon gikan sa Daang Tugon makita sa Ecclesiastes 3:1,3,8: “Adunay panahon alang sa tanang butang, ug panahon alang sa matag katuyoan ilalom sa langit: ... Panahon sa pagpatay, ug panahon sa pag-ayo; panahon sa pagguba, ug panahon sa pagtukod; ... Panahon sa paghigugma, ug panahon sa pagdumot; panahon sa gubat, ug panahon sa pakigdait.” Daghang mga tawo ang migamit niini nga mga kasulatan aron ipakamatarong ang pagpatay ug pag-adto sa gubat. Bisan pa, kung atong susihon kini pag-ayo, atong makita nga si Solomon nagsulat isip resulta sa iyang daghang nangaging mga kasinatian ug obserbasyon. Naghimo siya og punto gikan sa

sosyal nga panglantaw. Nakita niya ang mga tawo nga naghago sa tanang matang sa mga paningkamot, ug maalamon siyang nangutana, “Unsa may makuha sa tawo nga nagabuhat niana nga iyang gihagoan? Nakita ko ang kasakit nga gihatag sa Dios sa mga anak sa mga tawo aron pagabansayon niini.” bersikulo 9,10

Gitapos ni Solomon ang iyang diskusyon sa Basahon sa Ecclesiastes sa, “Atong paminawon ang katapusan sa tibuok nga butang: Kahadloki ang Dios, ug bantayi ang iyang mga sugo: kay kini mao ang tibuok nga katungdanan sa tawo. Kay pagadad-on sa Dios ang tagsatagsa ka buhat ngadto sa paghukom, uban ang tagsatagsa ka tinago nga butang, bisan kini maayo, o bisan kini dautan.” Ecclesiastes 12:13,14

Usa ka Dios sa Gugma

Tungod sa nahisgotan na, karon atong ipangutana ang usa ka lehitimong pangutana nga gipangutana sa daghan: Kon ang Dios usa ka Dios sa gugma sama sa gisulti kanato sa Biblia, unsaon nato pagsabot ang iyang mga sugo ngadto sa mga anak sa Israel, sama sa “paglaglag sa hingpit” sa ilang mga kaaway? (1 Juan 4:8,16; Deuteronomio 12:2; 20:17). Kinahanglan natong hinumdoman nga ang nasod sa Israel mao ang katawhan nga gisaaran sa

Dios: “Kamo lamang ang akong nailhan sa tanang mga pamilya sa yuta.” Amos 3:2

Ang kamatuoran nga ang mga anak sa Israel mao ang pinili nga katawhan sa Dios klaro nga gitudlo sa Bibliya. Atong matikdan kini nga mga pulong ni Propeta Jeremias: “Busa gipapilit ko ang tibuok balay sa Israel ug ang tibuok balay sa Juda ngari kanako, nag-ingon ang Ginoo; aron sila mahimong usa ka katawhan alang kanako, ug usa ka ngalan, ug usa ka pagdayeg, ug usa ka himaya.” Ako mahimong “Dios sa tanang mga pamilya sa Israel, ug sila mahimong akong katawhan.” (Jeremias 13:11; 31:1). Sa pagsulti kang Jacob, ang amahan sa dose ka tribo sa Israel, ang Dios miingon, “Diha kanimo ug sa imong kaliwat ang tanang mga pamilya sa yuta pagapanalanginan.” Genesis 28:14

Ang yuta sa Canaan gisaad ngadto sa “binhi,” o kaliwat, ni Abraham - nga mao, ang Israel - mga siglo na ang milabay. (Genesis 11:31; 12:5-7). Apan, ang ubang mga katawhan nagpuyo na sa yuta sa wala pa moabot ang mga Israelita isip mga lehitimong manununod ubos sa pagpangulo ni Josue. Lisod kaayo ang kahimtang sa yuta sa saad sa Canaan sa dihang ang Israel miabot aron pagpanag-iya niini. Ang mga Filistehanon, Amorehanon, ug uban pa nga nagpuyo sa yuta daotan kaayo, kay sila miapil sa tanang matang sa pagsimba sa mga diosdios, gani

naghalad pa gani og mga halad sa tawo nga may kalabotan sa ilang mga bakak nga diyos ug relihiyon. (Deuteronomio 18:9-14). Tungod kay ang ilang pagkadaotan ug kahiwian nakaabot na sa ingon nga ang Dios, sa iyang kaalam ug hustisya, nakakita nga labing maayo nga laglagon sila ug ibutang sa yuta ang usa ka katawhan nga, ubos sa iyang mga instruksyon, makaabot sa mas taas nga ang-ang sa sibilisasyon.

Busa, gimandoan sa Dios ang mga Israelita nga sakupon ang Canaan. Dili kini usa ka butang nga gibuhat nga wala ang iyang pagtugot ug direksyon. Sa wala pa mosulod sa yuta sa saad, ang Ginoo nagtukod og sistema sa mga balaod uban sa mga Israelita. Nasabtan nila nga kon ilang supakon kadtong mga balaod, sila pagasilotan. Usa niini nga mga balaod mao, “Dili ka magpatay.” (Exodo 20:13). Ang mga silingan sa Israel kanunay nga nakiggubat batok kanila, apan kon ang Israel motuman sa Dios, iyang tabangan sila. Apan kon sila mosupak sa Dios, iyang tugotan ang ilang mga kaaway nga molampos. Levitico 26:3,6-8,14,17

Usa ka Temporaryong Sitwasyon

Sa ulahi sa Daang Tugon, giklaro sa Dios pinaagi sa mga propeta nga ang kasamtangang panahon sa dautan, pagdumot, gubat, ug kakabus usa ka

temporaryo nga sitwasyon. Ang Iyang plano sa katapusan magwagtang sa tanang gubat, pagdumot, kawalay paglaum, ug kakabus. Kini mahitabo kung ang iyang gingharian matukod na. Pinaagi ni Propeta Isaias, ang Dios miingon mahitungod niining panahona: “Ilang salsalon ang ilang mga espada ngadto sa mga punta sa daro, ug ang ilang mga bangkaw ngadto sa mga galab: ang nasud dili mobakyaw sa espada batok sa nasud, ni makakat-on pa sila sa gubat.” “Dili sila mopasakit ni molaglag sa tibuok nakong balaan nga bukid.” Isaias 2:4; 11:9

Panglantaw sa Bag-ong Tugon sa Gubat

Atong hisgotan karon ang mga pagtulon-an sa Dios sa Bag-ong Tugon, diin sa dili madugay makita nga adunay pagbag-o nga nahitabo. Ang Langitnong Amahan karon lahi na ang pagtratar sa nasud sa Israel, ug kini tanan nagsugod sa iyang Anak, si Jesus. Sa iyang paglungtad sa wala pa ang pagkatawhanon, ang Anak sa Dios gitawag nga “ang Pulong [Griyego: logos]” sa Dios. (Juan 1:1). Sa ulahi niining mao gihapong kapitulo, si Juan misulat: “Ang Pulong nahimong unod, ug mipuyo uban kanato, (ug nakita nato ang iyang himaya, ang himaya nga ingon sa bugtong anak sa Amahan,). puno sa grasya ug kamatuoran.” (bersikulo 14). “Siya ania sa kalibutan, ug ang kalibutan gibuhat pinaagi kaniya, ug ang

kalibutan wala makaila kaniya. Mianhi siya sa iyang kaugalingon, ug ang iyang kaugalingon wala modawat kaniya.” (bersikulo 10,11). Nahibal-an nato nga ang “iyang kaugalingon” nagtumong sa nasud sa Israel. Gisalikway siya nila isip katumanan sa kasulatan, “Siya gitamay ug gisalikway sa mga tawo.” Isaias 53:3

Sa dihang gipangutana ni Pilato ang mga Judio, nga nagtigom sa husay sa atong Ginoo, “Unsa may akong buhaton kang Jesus nga gitawag og Cristo? Silang tanan miingon kaniya, Ilansang siya sa krus.” (Mateo 27:22). Sama sa atong mabasa sa katapusan sa asoy, gihugasan ni Pilato ang iyang mga kamot sa butang nga wala makakita og sayop kaniya. “Unya mitubag ang tanang katawhan, ug miingon, Ang iyang dugo ipapaningil kanamo, ug sa among mga anak.” Mateo 27:25

Sa tibuok ministryo ni Jesus, nangandoy siya nga motabang sa Israel. “O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga propeta, ug nagabato sa mga gipadala kanimo; makapila na unta nga gipangandoy ko nga tigumon ang imong mga anak, sama sa usa ka himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, ug wala kamo mobuot! Tan-awa, ang inyong balay gibiyaan kaninyo nga awaaw.” (Lucas 13:34,35). Tungod niining pagsalikway sa bugtong Anak sa Dios, ang Israel

napakyas sa pagkab-ot sa dugay na nilang gipangita. Nagtinguha sila nga makabaton og padayon nga mga panalangin ug kauswagan ubos sa direksyon sa Dios. “Unsa man unya? Ang Israel wala makab-ot sa iyang gipangita ... (Sumala sa nahisulat, Ang Dios naghatag kanila og espiritu sa pagkatulog, mga mata nga dili makakita, ug mga dalunggan nga dili makadungog;). hangtod niining adlaw.” Roma 11:7,8

Mga Ehemplo nga Magtudlo Kanato

Atong hisgutan pag-usab karon, gamit ang Kasulatan, ang katuyoan sa relasyon sa Dios sa Israel sa Daang Tugon. “Mga igsoon, dili ko buot nga kamo dili mahibalo, nga ang tanan natong mga amahan [mga Israelita] anaa sa ilalom sa panganod, ug silang tanan milabang sa dagat; ... Karon kining mga butanga mao ang atong mga panig-ingnan, aron dili kita mangibog sa dautang mga butang, sama sa ilang pagpangibog.” 1 Corinto 10:1,6

Gikan niini nga rekord aduna kitay mga pasidaan ug oportunidad sa pagkat-on gikan sa mga kapakyasan sa Israel aron mahimo nato ang atong labing maayo sa pag-alagad sa Dios. Ang natural nga Israel wala gayud mahimong manununod nga walay kondisyon sa bisan unsang bahin sa saad nga gihimo kang Abraham: “Diha kanimo ang tanang mga kabanayan

sa yuta pagapanalanginan.” (Genesis 12:3). Sa dihang ang Dios misulod sa iyang pakigsaad uban sa Israel, ang pagsabot mao nga kon ilang tumanon ang Balaod, sila makabaton ug kinabuhing walay katapusan. Kini unya magtugot kanila sa pagpanunod sa saad nga gihimo kang Abraham ug maghatag kanila sa pribilehiyo sa pagpanalangin sa “tanang mga kabanayan sa yuta.”

Mga Manununod sa mga Saad sa Dios

Ang mga pulong ni Apostol Pedro, “Ang saad alang kaninyo, ug sa inyong mga anak,” hingpit nga nahiuyon sa tanang pakiglabot sa Ginoo sa Israel, lakip ang iyang pakigsaad uban kanila isip mga anak sa iyang alagad nga si Abraham. (Mga Buhat 2:39). Naa pa gihapon kanila kini nga paglaum sa panahon ni Jesus, sama sa giingon ni Pablo, “Nga niini nga saad ang atong napulog duha ka tribo, nga sa walay hunong nagaalagad sa Dios, adlaw ug gabii, naglaum nga moabot.” (Mga Buhat 26:7). Sa dihang ang Israel, isip usa ka nasud, napamatud-an nga dili takos nga mahimong manununod sa mga saad ni Abraham, sila, sa simbolikong pagkasulti, giputol, ug ang mga Hentil gihatagan sa oportunidad nga isumpay aron mopuli sa ilang dapit. Kini nga mga Hentil, karon isip mga indibidwal, mahimong mga umalambit sa “gamot ug katambok sa kahoy nga

olibo” nga mao, ang mga saad ni Abraham. Mga Taga-Roma 11:17

Sukad niadto, kadtong mga indibidwal lamang, Hudyo man o Hentil, nga midawat kang Kristo ang gihimong “mga manununod sumala sa saad,” isip mga miyembro sa espirituhanong binhi ni Abraham. (Galacia 3:29). “Ang bato [si Jesus] nga gisalikway sa mga magtutukod [Israel isip usa ka nasud], kini nahimo nga ulo sa pamag-ang: ... Ang gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo ug ihatag ngadto sa usa ka nasud nga nagabunga sa mga bunga niini.” Mateo 21:42,43

Tungod kay ang Israel dili pa andam nga gamiton sa pagpanalangin sa ubang mga nasud, ang ilang baroganan ubos sa ilang pakigsaad sa Dios nahunong, ug ang saad nga mahimong usa ka “gingharian sa mga pari, ug usa ka balaan nga nasud” nahunong usab nga ila. (Exodo 19:6). Kini “gihatag ngadto sa usa ka nasud,” ngadto sa espirituhanong Israel - “usa ka harianong pagkasaserdote, usa ka balaan nga nasud.” (1 Pedro 2:9). Gisultihan kita nga kini nga nasud lahi ug lahi sa tanan ug gitigom sa Dios gikan sa tanang katawhan sa yuta - “usa ka katawhan alang sa iyang ngalan.” Mga Buhat 15:14

Pagsalikway sa Kapintasan ug Gubat

Ang atong Ginoong Jesu-Kristo mao gyud ang yawe sa pagbag-o sa mga pagtulon-an nga gidala sa Bag-ong Tugon. Gisalikway ni Jesus ang mga konsepto sa kapintasan ug gubat nga nailhan ug gidawat sa kalibutan. Pinaagi sa iyang mga pagtulon-an, ug pinaagi sa iyang ehemplo, gihatagan niya kita og mas taas nga sukdanan. “Usa ka bag-ong sugo ang akong gihatag kaninyo, Nga maghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo, nga maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa. Pinaagi niini ang tanan mahibalo nga kamo akong mga tinun-an, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa.” (Juan 13:34,35). Kini usa ka mas taas nga sugo, usa ka mas taas nga balaod, kay sa gihatag sa mga Judio ubos sa ilang pakigsaad sa Dios. Ang balaod nga gihatag ni Kristo mao ang balaod sa pakigsaad sa Kristiyano; kini ang balaod sa gugma. Gihatag kini sa tanan nga misulod sa eskwelahan ni Kristo, ug kinsa naglaum nga mahimong bahin sa Espirituhanong Israel. Gisumada ni Jesus ang sugo sa gugma niining paagiha: “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong hunahuna. ... Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.” Mateo 22:37,39

Ang kapintasan, tungod sa sala, kaylap kaayo sa kalibutan karon. Kini anaa sa daghang mga porma ug naglambigit sa halos tanang kultura sa bisan unsang paagi. Si Satanas, ang tagsulat sa sala, nagsuroysuroy sa kalibutan “sama sa usa ka leon nga nagangulob, ... nangita kon kinsa ang iyang matukob.” (1 Pedro 5:8). Siya ang “dios niining kalibutana” ug “nagbuta sa mga hunahuna sa mga wala magtuo.” (2 Corinto 4:4). Tungod sa impluwensya ni Satanas, ang kapintasan mikaylap sa katilingban karon.

Karon atong makita ang kapintasan sa panimalay, taliwala sa mga silingan, sa mga eskwelahan, simbahan, ug sa trabahoan, bisan taliwala sa mga estranghero, wala pay labot ang kapintasan nga panagbangi taliwala sa mga nasud. Kining tanan supak sa mga pagtulon-an ni Jesus. Gisalikway niya ang kapintasan, ug ang personal nga paggamit sa kusog aron masulbad ang mga panaglalis. Pananglitan, sa Juan 18:10,11, gitul-id ni Jesus si Pedro tungod sa paghulbot sa iyang espada batok sa usa ka sulugoon sa Hataas nga Pari, nga miresulta sa kadaot sa sulugoon. Giingnan niya si Pedro, “Ibalik ang imong espada sa sakoban.”

Dili na kita makadungog pa bahin sa mga tinun-an nga migamit og kusog o kapintasan sa pag-alagad sa Ginoo. Mahimo unta nga gitawag ni Jesus ang

“napulog duha ka lehiyon sa mga anghel,” apan wala niya kini gibuhat. (Mateo 26:53). Dili siya andam nga mogamit sa balaang gahum alang sa iyang personal nga kaayohan. Wala gyud mag-ampo si Jesus alang sa kaluwasan gikan sa iyang mga kalisud, apan malipayong giantos kini isip kabahin sa iyang sakripisyo. Ang mga sumusunod ni Kristo kinahanglan usab nga mobuhay sa samang butang. “Himoa kini nga hunahuna diha kaninyo, nga anaa usab kang Kristo Jesus.” Filipos 2:5

Bag-ong Panglantaw Mahitungod sa mga Kaaway

Ang atong Ginoo nagwali usab mahitungod sa usa ka bag-ong panglantaw ngadto sa atong mga kaaway. “Ako magaingon kaninyo, Higugmaa ang inyong mga kaaway, panalangini ang mga nagatunglo kaninyo, buhata ang maayo sa mga nagadumot kaninyo, ug iampo ang mga nagaabuso kaninyo, ug nagalutos kaninyo.” (Mateo 5:44). Sa sinugdanan, basin moingon ta nga kini usa ka taas nga sukdanan nga angay sundon, ug husto kita. Kini nga matang sa gugma labaw pa sa paghigugma sa imong silingan. Giingon nga sayon ra ang paghigugma sa mga nahigugma kanato. Apan, ang paghigugma sa atong mga kaaway nagkinahanglan og kasingkasing nga puno sa gugma nga bisan ang kaaway dili makapukaw sa atong mga kasingkasing

og bisan unsang dautang tuyo. Walay luna alang sa mga buhat sa pagpanimalos o pagdumot.

Dili kini magpasabot nga mouyon kita sa daotan o inhustisya, apan dili kita angay moapil niini. Supak kita sa pagpanglupig sa mga mahuyang ug walay mahimo. Ang panghunahuna sa kadaghanan sa kalibutan karon mao ang pagpakamatarong sa pagbuhat og daotan sa uban aron maluwas ang atong kaugalingon. Kinahanglan natong "dumtan ang daotan, ug higugmaon ang maayo," apan dili kita angay nga mobalos og daotan sa uban, bisan sa atong mga kaaway. (Amos 5:15). Hinumduman nato nga kadtong mga nakasala ug nagbuhat og daotan sa panan-aw sa Dios makadawat sa ilang ganti. 1 Corinto 3:8

Mga Prinsipyo sa Kinabuhi

Ang atong Ginoong Jesus nagtudlo sa mga prinsipyo sa pagkinabuhi nga gihulagway sa simpatiya, kaaghop, kalooy, kaputli, ug pakigdait. "Bulahan ang mga nagbangotan: ... Bulahan ang mga maaghop: ... Bulahan ang mga maloloy-on: ... Bulahan ang mga putli og kasingkasing: ... Bulahan ang mga tighimo og kalinaw: kay sila pagatawgon nga mga anak sa Dios." (Mateo 5:4-9). Gisulti sa atong Ginoo kini nga mga pulong sa iyang Wali sa Bukid aron tudloan ang iyang mga tinun-an ug, sa baylo, kita.

Gusto niya nga kita magmabination ngadto sa mga anaa sa lisod nga mga kahimtang, magpraktis sa kaaghop ug pagpugong sa kaugalingon, magmaluluy-on sa uban, magbaton og putli nga mga kasingkasing, walay kasuko ug dautang tuyo, ug kanunay nga mahimong tigpasiugda sa kalinaw. Dili kita kanunay makahimo niining mga butanga sa hingpit, apan gusto nato nga adunay hingpit ug putli nga katuyoan. Ang katawhan sa Ginoo kinahanglan nga magmatinabangon. "Busa, samtang kita adunay higayon, magbuhat kita og maayo ngadto sa tanang mga tawo," ug dili moapil sa mga sentimento niining naggubatay nga kalibutan. Galacia 6:10

Ang kaputli sa kasingkasing ngadto sa Dios makita sa mga paningkamot sa pagpuyo nga malinawon ug sa pagpalambo sa kalinaw sa uban. Si Apostol Pablo misulat, "Sumala sa anaa kaninyo, pagpuyo nga malinawon uban sa tanang mga tawo." (Roma 12:18). Kini labi ka kinahanglanon niining panahona nga atong gipuy-an karon, bisan kung ang kalinaw wala mabalos kanato.

Ang mga kaaway sa pagkamatarong nahigugma sa "kangitngit imbes sa kahayag, tungod kay ang ilang mga buhat daotan." (Juan 3:19). Ang Ginoo wala mangita niini, apan alang niadtong mga matinud-anon kaayo sa mga prinsipyo sa pagkamatarong, nga ilang gamiton kini bisan sa ilang mga kaaway

kung lutoson. “Bulahan kamo, kung ang mga tawo magbiaybiay kaninyo, ug maglutos kaninyo, ug magsulti sa tanang matang sa kadaotan batok kaninyo sa bakak, tungod kanako. Paglipay ug paglipay kamo pag-ayo: kay dako ang inyong ganti sa langit.” (Mateo 5:11,12). Si Apostol Pedro misulat usab: “Kon adunay tawo nga mag-antos tungod sa iyang pagka-Kristohanon, ayaw siya ikaulaw; kondili himayaa niya ang Dios tungod niini.” (1 Pedro 4:16). Ang atong Ginoo naghatag kanato og personal nga pasalig sa dihang siya miingon kanato: “Sa kalibutan kamo adunay kagul-anan: apan pagmalig-on; gidaug ko na ang kalibutan.” Juan 16:33

Mga Responsibilidad sa mga Kristiyano

Kinahanglan natong sundon ang mga balaod sa tawo kung kini dili supak sa mga balaod sa Dios. Bisan pa, kung kini supak, ang Kristiyano kinahanglan nga manubag sa mga balaod sa Dios, dili sa tawo. Matikdi ang mga tambag nga gihatag kanato mahitungod niini. “Kamo usa ka pinili nga kaliwatan, usa ka harianong pagkasacerdote, usa ka balaan nga nasud, usa ka katawhan nga iya sa Dios; aron inyong igapahayag ang mga pagdayeg kaniya nga nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang katingalahang kahayag. ... Mga hinigugma, nangamuyo ako kaninyo ingon nga mga dumuloong

ug mga magpapanaw, nga maglikay kamo sa mga unodnong pangibog, nga nakig-away batok sa kalag.” (1 Pedro 2:9,11). “Kinahanglan natong tumanon ang Dios imbes nga ang mga tawo.” Mga Buhat 5:29

Nahibal-an nato nga ang Langitnong Amahan nag-isip sa pagkamasinugtanon sa iyang kabubut-on isip usa ka importante kaayo nga butang. Gipakita kanato kini pinaagi sa daghang mga leksyon nga atong namatikdan bahin sa nasud sa Israel. Usa ka importante nga prinsipyo nga gitudlo ni Jesus kanato mao kini: “Busa ihatag ninyo kang Cesar ang mga butang nga iya ni Cesar; ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.” (Mateo 22:21). Dugang pa nga gisultihan kita: “Magpasakop kamo sa tanang pagbuot sa tawo tungod sa Ginoo.” (1 Pedro 2:13). “Busa ihatag sa tanan ang ilang mga angay: buhis ngadto sa angay bayran; alkabala ngadto sa angay bayran; ... dungog ngadto sa angay dungog.” (Roma 13:7). Kining tanan nga mga prinsipyo magamit gawas kon ang atong nabansay nga konsensya ug ang mga balaod sa Dios malapas.

Ang Langitnong Amahan nagabuhat sa tanan niining karon nga gubot nga kalibutan sumala sa iyang mga plano ug mga katuyoan. Siya nagtan-aw ilabi na kon giunsa nato pagkinabuhi sumala sa mga pagtulon-an nga gipadayag kanato sa iyang minahal nga Anak.

Ang nagdilaab nga mga bagyo sa karon nga panahon “mosulay sa buhat sa matag tawo kon unsa kini.” (1 Corinto 3:13). Kini magpadayag sa matang sa kinaiya nga atong naugmad sa atong kinabuhi. Ang atong pagtuo kinahanglan nga itukod sa bililhong mga saad sa Dios, nga gihulagway nga “bulawan, pilak, mga bato nga mahal.” Dili kita magtukod nga dili husto gamit ang ubang mga materyales nga dili makasugakod niining pagsulay pinaagi sa kalayo. Ang Apostol nagsulti kanato nga ang tanan nga gitukod sumala sa tawhanong mga teorya, pamaagi, ug tradisyon, nga gihulagway nga “kahoy, uhot, dagami,” pagalaglagon. bersikulo 10-15

Gitugotan sa Langitnong Amahan ang tanang nasod nga limbongan ang ilang kaugalingon sa paghunahuna nga masulbad nila ang tanang problema sa kalibutan. Nakita nato nga ang kalinaw wala magdugay; kalit nga motungha ang bag-ong mga panagbangi. Kini nga mga panghitabo gitugotan sa Dios aron maandam ang kalibutan sa katawhan alang sa iyang gingharian sa walay kataposang kalinaw, nga pagamandoan sa iyang Anak, si Kristo Jesus, ang "Prinsip sa Pakigdait." (Isaias 9:6,7). "Moabot ang imong gingharian. Matuman ang imong

kabubut-on dinhi sa yuta," gitudlo ni Jesus kanato sa pag-ampo. Mateo 6:10

Mga Hunahuna sa Panapos

Sa mga kasinatian sa Israel sa Daang Tugon, gitugotan sa Dios ang mga gubat nga awayon aron matuman ang pipila ka mga katuyoan bahin sa orihinal nga mga saad nga gihatag kang Abraham, Isaac, ug Jacob. Kadaghanan niini nga mga panagbangi may kalabotan sa yuta nga gisaad mga siglo na ang milabay ngadto sa katawhan sa Israel, apan kini giokupar sa mga pagano ug dautang mga nasud. Ang maong mga gubat ug panagbangi gitugot sa Dios, ug dili sa tawo ni sa yutan-ong mga gobyerno.

Sa kasukwahi, sa Bag-ong Tugon, kadtong mga nangaging kasinatian sa Israel nagserbisyo sa ilang katuyoan alang sa Dios. Kini nga katuyoan mao nga ang mga leksyon nga ilang nakat-unan pinaagi niining lisod nga mga kasinatian magsilbi nga usa ka "magtutudlo" aron madala sila ngadto kang Kristo, ang Prinsipe sa Kalinaw. Mga Taga-Galacia 3:24

Gisalikway ni Jesus ang mga konsepto sa kapintasan ug gubat. Nagtudlo siya pinaagi sa ehemplo, ug pinaagi sa pagtukod sa usa ka sugo nga "higugmaon ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing," ug "higugmaon ang imong silingan sama sa imong kaugalingon." (Mateo 22:37,39). Kining bag-ong kinaiya ngadto sa atong mga kaaway nagsalikway sa paggamit sa kusog, kapintasan, ug pagpatay. Busa si Pablo nagsulti kanato, "Sunda ang pakigdait uban sa tanang mga tawo, ug ang pagkabalaan, nga kon wala kini walay bisan kinsa nga makakita sa Ginoo." Hebreohanon 12:14

Sa dili madugay, ang atong unang kasulatan matuman: "Gipahunong niya ang mga gubat hangtod sa kinatumyan sa yuta; iyang gibali ang pana ug giputol ang bangkaw; iyang gisunog ang karwahe sa kalayo." (Salmo 46:9). Ang Pulong sa Dios dugang nga nagsaad: "Ang kapintasan dili na madungog sa imong yuta, ang pagkaguba o ang pagkaguba sulod sa imong mga utlanan; apan tawgon mo ang imong mga kuta nga Kaluwasan, ug ang imong mga ganghaan nga Pagdayeg." (Isaias 60:18). Ang tanan nga nangamatay tungod sa gubat ug uban pang

24 Ang Banagbanag

bayolenteng mga buhat pagabanhawon gikan sa mga patay. (Juan 5:28,29). Ang tanang mga tawo makaila sa walay kataposang kalinaw ug makabaton sa higayon nga magpuyo nga may panag-uyon sa usa ka napahiuli ug hingpit nga yuta hangtod sa kahangturan. Ang ingon nga mahimayaong resulta mao ang kinapungkayan sa pagpahiuli sa "tanang mga butang, nga gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang mga balaang propeta sukad pa sa sinugdanan sa kalibutan." Mga Buhat 3:21